

Ба Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-030-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Шеров Шодичон Салуматшоевич «Робитаҳои Тоҷикистону Россия дар соҳаи муҳоҷират», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.04 – масоили сиёсии муносибатҳои байналмилалӣ, рушди ҷаҳонӣ ва минтақавӣ пешниҳод шудааст

Бухрони солҳои аввали Истиқлоли давлатӣ ба истифодаи захираҳои меҳнатӣ таъсири ҷиддӣ расонид: бекорӣ, шуғл дар баҳши ғайрирасмӣ иқтисод ва муҳоҷирати дохилӣ ва берунӣ афзоиш ёфт. Албатта, барқарорсозии истифодаи захираҳои меҳнатӣ ва муносибан, амалисозии ҳуқуқи конститутсионӣ, яъне ҳуқуқ ба меҳнати шоиста ҷанбаи дарозмуддат дорад ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба масъалаи таъсиси ҷойҳои корӣ чун яке аз самтҳои муҳимми амалисозии ҳуқуқи конститутсионӣ ба кортаваҷҷуҳи хос зоҳир менамояд.

Ҳадафи асосии сиёсати давлатӣ дар баҳши муҳоҷирати шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки муваққатан дар хориҷа кор мекунанд, аз танзими рафтуомад, пешгирии муҳоҷирати ғайриқонунӣ ва пойдор намудани қонуният зимни муҳоҷират иборат мебошад.

Қабул ва амалӣ шудани барномаҳои муҳоҷирати кории шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хориҷа омили муҳимми ҳалли ин масъала шуд. Махсусан, ба имзо расидан ва тасдиқи «Созишнома миёни Тоҷикистон ва Россия дар бораи фаъолияти корӣ ва ҳифзи ҳуқуқи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Федератсияи Россия ва шаҳрвандони Федератсияи Россия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» имкони васеи танзими муҳоҷирати кориро фароҳам меорад. Ҷиҳати татбиқи нақшаи шуғли аҳоли ва муҳоҷирати корӣ бо роҳи омӯзиши касбӣ ва ба хориҷа фиристодани шаҳрвандон тадбирҳо барои омодагии касбии кадрҳои коргарӣ амалӣ шуданд.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дарназардошти дарки дақиқи таъсири бухрони иқтисодии Россия ба муҳоҷирони меҳнатии кишвари мо дар доираи ҷорабиниҳои зиддибухронӣ бо мақсади бо ҷойи кор таъмин намудани шаҳрвандони бекор ва муҳоҷирони меҳнатии ба Ватан баргашта

«Барномаи давлатии мусоидат ба шуғли аҳоли барои солҳои 2016-2017»-ро қабул намуд, ки дар асоси он беш аз 300 ҳазор ҷойи нави корӣ таъсис ва барқарор карда шуданд.

Маҳз бо дарназардошти ин гуфтаҳо, диссертатсияи Ш. С. Шеров ба масъалаҳои робитаҳои Тоҷикистону Россия дар соҳаи муҳоҷират бахшида шудааст, ки аҳамияти муҳимми назариявӣ ва амалиро доро мебошад.

Муҳиммияти таҳқиқи мавзӯи интихобгардида, пеш аз ҳама, бо сатҳи омӯзиши мавзӯ алоқаманд аст. Ба ҷуз аз паҳлуҳои алоҳидаи он, масъалаи робитаҳои Тоҷикистону Россия дар соҳаи муҳоҷират дар илмҳои сиёсии ватанӣ дар сатҳи зарурӣ омӯхта нашудааст. Ин мавзӯ то ҳол объекти таҳқиқоти алоҳида қарор нагирифтааст. Таҳқиқоти мазкур дар самти омӯзиши ин масъала иқдоми аввалин мебошад. Аз ин рӯ, муҳиммияти ин таҳқиқот дар ҷунин вазъият ифода меёбад.

Мавзӯи интихобнамудаи муаллиф масъалаи бисёр муҳимми замони муосир буда, барои ҷомеаи мо аҳаммияти ҷиддии ҳам назарӣ ва ҳам амалӣ дорад. Зеро муҳоҷират имрӯз ба як падидаи ҷаҳонӣ табдил гардида, рӯ ба афзоиш ниҳодааст. Сабаби асосии ин ба тараққиёти наборобари мамлакатҳои дунё вобаста аст, ки аҳолии мамлакатҳои сустрарақӣ рӯ ба мамлакатҳои тараққиқарда меоранд. Омилҳои асосии ин зухурот дар фарқияти калони сатҳи маош, сатҳи баланди бекорӣ, сатҳи маорифу маълумотнокӣ ва нишондиҳандаҳои демографӣ мебошад (С. 3).

Ҷунонки, муаллифи диссертатсия дар автореферат қайд менамояд, ки раванди муҳоҷирати меҳнатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хориҷа асосан дар охириҳои асри XX дар баробари аз байн рафтани Иттиҳоди Шӯравӣ шурӯъ гардид, ки тадриҷан дар миёни тамоми аҳоли паҳн шудааст. Қобили зикр аст, ки аҳолии Тоҷикистон дар замони шӯравӣ низ тавассути роҳхатҳои корӣ ба муҳоҷирати меҳнатӣ ба Россия ва Қазоқистон ҷалб мешуданд, ки муҳоҷирони дохилӣ маҳсуб мегардиданд (С. 4). Аз ин рӯ, ҳуди аҳаммияти мавзӯ ва ҳуди моҳияти муайянкунанда доштани масъалаи гузошташударо метавон яке аз нуктаҳои мусбати ин таҳқиқот донист.

Дар як арзёбии умумӣ метавон гуфт, ки муаллиф ба ин мавзӯи муҳим бо ҷиддият муносибат намуда, паҳлуҳои гуногуни онро мавриди омӯзиш ва таҳлилу баррасӣ қарор додаанд. Ҳамзамон, қайд кардан ба маврид аст, ки кори ироашуда як кори ягона мебошад ва миёни бобҳо пайванди зарурии мантиқӣ ва умумияти дастгоҳӣ ба вучуд оварда шудааст.

Навгони илмии таҳқиқот, пеш аз ҳама, бо он асоснок карда мешавад, ки аҳамияти назариявӣю методологии муҳоҷирати аҳоли бо дарназардошти

хусусият ва муқаррароти бозори меҳнати мамлакат ифода меёбад, муқаррар гардидааст.

Ба таври умум, автореферати диссертатсия аз рӯи таркиб ва мазмуни худ кори мустақилонаи илмӣ ва ихтисосӣ мебошад, аҳамияти илмӣ ва амалӣ дорад. Кори илмӣ, пурра ба талаботи муқаррароти КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад ва муаллифи диссертатсия барои гирифтани дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.04 – масоили сиёсии муносибатҳои байналмилалӣ, рушди ҷаҳонӣ ва минтақавӣ сазовор мебошад.

Нуриддин Парвин Раймалихон (Нуриддинов Парвин Раймалихонович), номзади илмҳои сиёсӣ (23.00.02 – ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ), сардори раёсати таҳлил ва ояндабинии сиёсати дохилии Маркази тадқиқоти стратегӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

_____ / Нуриддин Парвин Раймалихон /

734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 89,
Маркази тадқиқоти стратегӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.
Тел.: (корӣ) +992 37 227-27-99
E-mail: panurama@mail.ru

« 14 » _____ ИЮНИ _____ соли 2021
ш. Душанбе

Имзои П. Р. Нуриддиновро тасдиқ менамоям.
Мудирӣ шӯъбаи кадрҳо, корҳои махсус
ва умумии Маркази тадқиқоти стратегӣ

Шодиева З. Д. _____

